



NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

LLO.410.005.01.2022

Pan  
Płk Sebastian Rogacki  
Komendant Wojskowego Ośrodka  
Badawczo-Wdrożeniowego Służby Mundurowej w Łodzi  
ul. Źródłowa 52  
91-735 Łódź

# WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/22/025 – Tworzenie w Siłach Zbrojnych wymagań dla pozyskiwanych z rynku produktów gotowych

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI  
Delegatura w Łodzi  
ul. Kilińskiego 210, 93-106 Łódź  
T +48 42 239 32 00, F +48 42 239 32 90  
llo@nik.gov.pl

BR

## I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Wojskowy Ośrodek Badawczo-Wdrożeniowy Służby Mundurowej w Łodzi <sup>1</sup> , ul. Źródłowa 52, 91-735 Łódź.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Płk Sebastian Rogacki, Komendant Ośrodka <sup>2</sup> od 25 kwietnia 2022 r. (w okresie od 16 grudnia 2021 r. do 24 kwietnia 2022 r. - cz.p.o. Komendanta). W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnili: płk Maciej Czwartos (od 18 kwietnia 2017 r. do 31 marca 2020 r.), ppłk Krzysztof Gaczyński (cz.p.o. Komendanta w okresie od 1 kwietnia do 14 czerwca 2020 r.) oraz kmdr Artur Haścilo (od 15 czerwca 2020 r. do 15 grudnia 2021 r.).
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Zdolności do tworzenia wymagań materiałowo-eksploatacyjnych. 2. Określanie wymagań eksploatacyjno-technicznych i materiałowych dla produktów gotowych.
Okres objęty kontrolą	Lata 2018-2021 z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed lub po tym okresie.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli <sup>3</sup> .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi
Kontroler	Izabella Śpiewak, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LLO/40/2022 z dnia 24 lutego 2021 r.  (dowód: akta kontroli str. 1-20, 644)

<sup>1</sup> Dalej: *Ośrodek* lub *WOBWSM*.

<sup>2</sup> Dalej: *Komendant*.

<sup>3</sup> Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: *ustawa o NIK*.

## II. Ocena ogólna<sup>4</sup> kontrolowanej działalności

### OCENA OGÓLNA

W latach 2018-2021 Ośrodek posiadał zasoby do tworzenia, zgodnie z potrzebami Dowództwa Komponentu Wojsk Specjalnych, jako Gestora<sup>5</sup>, wymagań materiałowo-eksploatacyjnych dla pozyskiwanych z rynku przedmiotów umundurowania i wyekwipowania wojsk specjalnych (PUIW WS). Na wniosek Komendanta utworzono w tym celu wyspecjalizowaną komórkę organizacyjną<sup>6</sup>, której przypisano konkretne cele, zadania ujęto w planach, a realizację tych zadań powierzono pracownikom posiadającym wymagane kwalifikacje i doświadczenie. Pomimo działań podejmowanych przez Komendanta, od początku powstania Pracowni utrzymywał się wakat na stanowisku kierownika, spowodowany brakiem kandydatów spełniających odpowiednie wymagania. Stanowisko to obsadzone zostało – na podstawie decyzji Szefa Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych - dopiero w trakcie niniejszej kontroli.

W badanym okresie wymagania eksploatacyjno-techniczne i materiałowe dla PUIW WS tworzone były w Ośrodku zgodnie z procedurami określonymi w decyzji Nr 314/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 28 października 2013 r.<sup>7</sup>. Powołany przez Komendanta zespół badawczy wykonywał na zlecenie Gestora prace rozwojowe oraz badania typu łącznie dla 10 przedmiotów umundurowania i wyekwipowania. Do czasu zakończenia niniejszej kontroli NIK żadna z realizowanych prac nie została jednak ukończona. Wynikało to głównie z panującej pandemii, aktualnej sytuacji w Ukrainie oraz braku ofert od potencjalnych wykonawców partii PUIW w postępowaniach zakupowych.

## III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej<sup>8</sup> kontrolowanej działalności

### OBSZAR

### 1. Zdolności do tworzenia wymagań materiałowo-eksploatacyjnych.

#### Opis stanu faktycznego

Zgodnie ze szczegółowym zakresem działania WOBWSM<sup>9</sup>, Ośrodek był jednostką organizacyjną podległą Ministrowi Obrony Narodowej, bezpośrednio podporządkowaną Szefowi Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych<sup>10</sup>.

(dowód: akta kontroli str. 21-41)

W kontrolowanym okresie liczba stanowisk etatowych - zgodnie z Etabem<sup>11</sup> WOBWSM oraz rozkazami<sup>12</sup> Szefa IWsp SZ - określona była w sposób następujący:

<sup>4</sup> Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

<sup>5</sup> Dalej: DKWS lub Gestor.

<sup>6</sup> Pracownia Umundurowania Wojsk Specjalnych.

<sup>7</sup> Decyzja w sprawie wprowadzenia do użytku "Procedury realizacji prac rozwojowych dla przedmiotów umundurowania i wyekwipowania" oraz "Procedury realizacji prac rozwojowych dla środków zaopatrzenia żywnościowego" (Dz. Urz. MON poz. 274 ze zm.). Dalej: Decyzja Nr 314/MON.

<sup>8</sup> Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

<sup>9</sup> Wprowadzonym rozkazami Szefa Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych: Nr Z-54/Org z 29 lipca 2016 r. i Nr Z-154/Org z 17 listopada 2021 r.

<sup>10</sup> Dalej: Szef IWsp SZ.

<sup>11</sup> Nr JW/064/O.

<sup>12</sup> Nr 181 z 12 sierpnia 2016 r., Nr 74 z 10 kwietnia 2018 r., Nr 183 z 9 sierpnia 2018 r., Nr 200 z 13 września 2018 r., Nr 120 z 23 czerwca 2021 r.

- 25 stanowisk cywilnych i 5 wojskowych w okresie od 1 stycznia do 9 kwietnia 2018 r.,
- 26 stanowisk cywilnych i 5 wojskowych w okresie od 10 kwietnia do 8 sierpnia 2018 r.,
- 27 stanowisk cywilnych i 5 wojskowych w okresie od 9 sierpnia do 12 września 2018 r.,
- 29 stanowisk cywilnych i 5 wojskowych w okresie od 13 września 2018 r. do 17 marca 2019 r.,
- 29 stanowisk cywilnych i 6 wojskowych w okresie od 18 marca 2019 r. do 22 czerwca 2021 r.,
- 31 stanowisk cywilnych<sup>13</sup> i 6 wojskowych w okresie od 23 czerwca 2021 r. – nadal.

(dowód: akta kontroli str. 42-61, 1004)

Z dniem 18 marca 2019 r. w Ośrodku utworzona została<sup>14</sup> Pracownia Umundurowania Wojsk Specjalnych<sup>15</sup>, do zadań której przypisano m.in.:

- poszukiwanie i opracowywanie nowych koncepcji rozwiązań surowcowych, materiałowych i konstrukcyjnych Przedmiotów Umundurowania i Wyekwipowania (PUIW) Wojsk Specjalnych (WS),
- realizowanie prac rozwojowych, modernizacyjnych oraz badań typu PUIW,
- określanie wymagań techniczno-technologicznych oraz użytkowych dla PUIW,
- opracowywanie dokumentacji techniczno-technologicznych PUIW WS,
- udział w pracach dotyczących normalizacji i certyfikacji.

Dla PUWS określone były trzy stanowiska etatowe – kierownika Pracowni (oficer) oraz specjalisty i samodzielnego technika (pracownicy cywilni).

Powyższe zmiany organizacyjne były zgodne z ujętymi we wniosku organizacyjno-etatowym skierowanym przez Komendanta do Szefa IWsp SZ w dniu 11 lipca 2018 r. Zgodnie z wyjaśnieniami Komendanta, wnioskowana liczba etatów w Pracowni wynikała z ilości realizowanych w ówczesnym czasie zadań.

Od dnia 1 kwietnia 2019 r. dwoje pracowników Pracowni Umundurowania zostało przesuniętych na stanowiska specjalisty i samodzielnego technika w PUWS. Spełniali oni wymogi w zakresie wykształcenia i stażu pracy, określone dla tych stanowisk w Ponadzakładowym Układzie Zbiorowym Pracy dla Pracowników Wojskowych Jednostek Organizacyjnych Strefy Budżetowej<sup>16</sup>. Specjalista posiadał wykształcenie wyższe (kierunek włókiennictwo) oraz 11-letni staż pracy, zaś samodzielny technik – wykształcenie średnie (technik odzieżowy o specjalności modelarstwo) oraz 29-letni staż pracy. Obaj pracownicy odbyli szkolenia z zakresu grafiki komputerowej (2020 r.) oraz certyfikacji wyrobów (odpowiednio 2021 r. i 1998 r.), a specjalista – dodatkowo szkolenie dla audytorów wiodących systemu zarządzania jakością AQAP i ISO oraz kurs w temacie „Sporządzanie dokumentacji technicznej dla wyrobów odzieżowych. Jakościowanie w odzieżownictwie” (2017 r.). Od początku istnienia Pracowni, stanowisko kierownika pozostawało nieobsadzone. Z dniem 1 kwietnia 2019 r. Komendant Ośrodka powierzył<sup>17</sup> czasowe pełnienie obowiązków kierownika pracownikowi zatrudnionemu na stanowisku samodzielnego technika.

(dowód: akta kontroli str. 21-43, 62, 70-152, 1048-1053)

<sup>13</sup> Zmiana wynikająca z rozkazu Nr 120 z 23 czerwca 2021 r., nieujęta w Etacie do dnia zakończenia kontroli.

<sup>14</sup> Wykaz zmian do Etatu Nr Z-163/Org/P1 z 18 marca 2019 r.

<sup>15</sup> Dalej: *Pracownia* lub *PUWS*.

<sup>16</sup> Układ zawarty 8 czerwca 1998 r. pomiędzy Ministrem Obrony Narodowej a działającymi w imieniu pracowników: Zarządem Głównym Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Pracowników Wojska oraz Komisją Krajową Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” – wersja ujednolicona, stan prawny na dzień 1 stycznia 2013 r.

<sup>17</sup> Rozkaz dzienny Nr 27/2019.

W karcie opisu stanowiska kierownika Pracowni określony został, oprócz konieczności posiadania stopnia majora (komandora podporucznika), wymóg ukończenia studiów podyplomowych lub posiadania stopnia naukowego doktora, a także posiadania: doświadczenia zawodowego w obszarze gospodarowania środkami materiałowymi, umiejętności opracowywania materiałów koncepcyjnych i analitycznych, znajomości języka angielskiego (poziom S:1, M:1, C:1, P:1) oraz poświadczenia bezpieczeństwa w zakresie dostępu do informacji niejawnych. Jako dodatkowe, niewymagane do spełnienia wymogi, wskazano m.in. ukończenie studiów podyplomowych w zakresie włókiennictwa oraz praktykę zawodową na stanowiskach służby mundurowej.

(dowód: akta kontroli str. 63-69)

W dniu 23 czerwca 2021 r. Szef IWsp SZ rozkazał<sup>18</sup> kierownikom podporządkowanych mu jednostek organizacyjnych nie dopuszczać do długotrwałego utrzymywania wakatów.

(dowód: akta kontroli str. 57-60)

W sprawie przyczyn nieobsadzenia stanowiska kierownika PUWS oraz działań podejmowanych na rzecz zlikwidowania wakatu, Komendant wyjaśnił, że zgodnie z art. 44 ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych<sup>19</sup>, Komendant Ośrodka nie ma możliwości wyznaczenia na stanowisko służbowe o stopniu etatowym majora. Właściwym w tym zakresie jest Szef IWsp SZ. Zgodnie z wyjaśnieniami, sytuacja kadrowa oraz przyczyny nieobsadzenia wakatów na kierowniczych stanowiskach przewidzianych dla żołnierzy zawodowych corocznie przedstawiane są w dokumencie pn. „Ocena sytuacji kadrowej żołnierzy zawodowych WOBWSM”, przekazywanym do Szefa Oddziału Personalnego IWsp SZ. We wnioskach wysyłanych w latach 2019-2021 wskazywano, iż wolnych stanowisk nie obsadzono z powodu braku kandydatów o właściwych kwalifikacjach. To z kolei wynikało z braku uczelni wojskowych realizujących nauczanie w wymaganym zakresie. Informowano, że we współpracy z Wojskową Komendą Uzupelnień w Łodzi rozważano uruchomienie naboru kandydatów ze środowiska cywilnego (żołnierzy rezerwy), jednak w rejonie odpowiedzialności ww. WKU nie wyselekcjonowano osób posiadających przynajmniej minimalne doświadczenie wymagane na opisywanych stanowiskach. W 2021 r. podjęto również bezskuteczne próby pozyskania żołnierzy z innych jednostek wojskowych. Corocznie w „Ocenach...” sygnalizowano potrzebę wypracowania rozwiązań systemowych w przedmiotowym zakresie, a także rozważenie zamiany nieobsadzonych stanowisk na stanowiska resortu obrony narodowej. W celu poprawy sytuacji kadrowej w WOBWSM, w dniu 24 września 2021 r. Komendant wystąpił do Szefa IWsp SZ z propozycją zmian organizacyjno-etatowych, w wyniku których liczba etatów żołnierzy zmniejszyłaby się z 6 do 5, a kierownikiem nowo powstałego Zespołu Umundurowania Wojsk Specjalnych<sup>20</sup> byłby pracownik cywilny.

(dowód: akta kontroli str. 156-189)

W sprawie działań podejmowanych celem zlikwidowania wakatu na stanowisku kierownika PUWS, w tym związanych z wnioskiem organizacyjno-kadrowym Komendanta Ośrodka z dnia 24 września 2021 r., Szef IWsp SZ wyjaśnił, że w dniu 14 marca 2022 r. przesłał do Departamentu Kadr wnioski dotyczące uzgodnienia wymagań kwalifikacyjnych do wyznaczenia majora na ww. stanowisko służbowe.

<sup>18</sup> Rozkaz Nr 120 zmieniający rozkaz w sprawie określenia limitu zatrudnienia bazowego w jednostkach organizacyjnych podporządkowanych Szefowi Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych.

<sup>19</sup> Dz. U. z 2022 r., poz. 536. Ustawa utraciła moc z dniem 23 kwietnia 2022 r., zastąpiona została ustawą z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. z 2022 r., poz. 655).

<sup>20</sup> Proponowane zmiany do Etatu polegały m.in. na utworzeniu Pracowni Umundurowania i Wyekwipowania (na czele z kierownikiem w stopniu majora), w ramach której funkcjonowałyby trzy zespoły (na czele z kierownikami będącymi pracownikami RON): Zespół Umundurowania, Zespół Umundurowania Wojsk Specjalnych oraz Zespół Wyekwipowania.

Po dokonaniu przedmiotowych uzgodnień, wskazana osoba została wyznaczona<sup>21</sup> na stanowisko kierownika PUWS z dniem 19 kwietnia 2022 r.

Szef IWsp SZ wyjaśnił również, że wniosek organizacyjno-etatowy Komendanta Ośrodka został poddany procedurze uzgodnień w poszczególnych komórkach wewnętrznych IWsp SZ, nie uzyskał jednak pozytywnej opinii Szefa Zarządu Organizacji i Uzupełnień, dlatego też nie mógł być dalej procedowany.

(dowód: akta kontroli str. 190-197)

Kierownik PUWS spełniał wymogi określone w karcie opisu tego stanowiska.

(dowód: akta kontroli str. 992)

Wydatki Ośrodka wyniosły: 3 935,5 tys. zł w 2018 r., 4 878,3 tys. zł w 2019 r., 3 230,9 tys. zł w 2020 r. i 3 100,1 tys. zł w 2021 r. i realizowane były na podstawie planu finansowego wydatków budżetowych dysponenta III stopnia, tj. 31. Wojskowego Oddziału Gospodarczego.

Na działalność PUWS poniesiono wydatki w kwotach: 98,3 tys. zł w 2019 r., 114,7 tys. zł w 2020 r. i 119,5 tys. zł w 2021 r., z tego odpowiednio:

- 87,5 tys. zł, 110,5 tys. zł i 117,5 tys. zł na wynagrodzenia pracowników;
- 10,8 tys. zł, 4,2 tys. zł i 2 tys. zł na koszty podróży służbowych.

Pozostałe wydatki (m.in. związane z zakupem materiałów i wyposażenia oraz zakupem usług pozostałych) nie były możliwe do zidentyfikowania, z uwagi na ich ujęcie w planie finansowym łącznie z wydatkami Pracowni Umundurowania.

Komendant wyjaśnił, że zgodnie z "Procedurą realizacji prac rozwojowych dla przedmiotów umundurowania i wyekwipowania"<sup>22</sup>, zakupów związanych z realizacją tych prac dla wojsk specjalnych dokonuje jednostka budżetowa wskazana przez DKWS. Udział WOBWSM ogranicza się do oszacowania kosztów na początku prac rozwojowych oraz sprawdzenia zgodności dostarczonych wyrobów ze specyfikacjami technicznymi.

Zgodnie z wyjaśnieniami Komendanta, przyznawane dla WOBWSM środki finansowe są wystarczające do prowadzenia bieżącej działalności PUWS, zarówno w zakresie zadań realizowanych na rzecz wojsk specjalnych, jak i wojsk operacyjnych.

(dowód: akta kontroli str. 153-171)

Pracownia działała w oparciu o:

- kwartalne plany zasadniczych przedsięwzięć WOBWSM, opracowywane przez Ośrodek i zatwierdzane przez Komendanta. Ujmowano w nich rodzaj przedsięwzięcia, osobę/komórkę odpowiedzialną za realizację oraz terminy realizacji zadań;
- trzyletnie plany prowadzenia prac rozwojowych i badań typu, określające szacowane na poszczególne lata koszty i planowane terminy zakończenia prac/badań nad wskazanymi w nich PUiW. Plany te były opracowywane w DKWS i zatwierdzane przez Gestora<sup>23</sup>. W planie na lata 2021-2023, zatwierdzonym przez DKWS w dniu 22 stycznia 2021 r., ujęto – oprócz realizowanych już prac rozwojowych i badań typu (opisanych w II obszarze niniejszego wystąpienia) - również następujące PUiW WS: kominiarka, ubranie sportowe letnie, ubranie sportowe zimowe, ocieplacz ćwiczebny, moskitiera z pokrowcem oraz czapka pod hełm. Rozpoczęcie tych prac rozwojowych przewidziano na 2022 r., a zakończenie w latach 2023-2024.

(dowód: akta kontroli str. 986-991, 1005-1047)

<sup>21</sup> Rozkazem Personalnym Nr 38 Szefa IWsp SZ z dnia 23 marca 2022 r.

<sup>22</sup> Załącznik Nr 1 do decyzji Nr 314/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 28 października 2013 r. (Dz. Urz. MON poz. 274 ze zm.).

<sup>23</sup> Pierwszy plan (na lata 2020-2022) zatwierdzony został przez DKWS 30 października 2019 r., ostatni (na lata 2021-2023) – 22 stycznia 2021 r.

W sprawie planowanego wnioskowania do WOBWSM o rozpoczęcie prac rozwojowych dla powyższych PUiW, Dowódca KWS wyjaśnił, że opracowany dla Pracowni plan *niestety nie jest realizowany zgodnie z przyjętymi założeniami. Przyczyniła się do tego między innymi sytuacja epidemiologiczna jak również inne czynniki niezależne od Dowództwa KWS. Efektem tego jest konieczność dokonania zmian w harmonogramach realizacji poszczególnych zadań jakie będą sporządzone w WOBWSM. Po otrzymaniu zaktualizowanych harmonogramów zostanie znowelizowany również Plan prowadzenia prac rozwojowych PUiW WS przez WOBWSM. Ponadto mając świadomość opóźnień w realizacji poszczególnych zadań zmuszony jestem podjąć decyzję o przesunięciu rozpoczęcia prac zaplanowanych na rok bieżący na kolejny 2023 rok, tym samym nie planuję występowania z wnioskiem o rozpoczęcie kolejnych prac rozwojowych w roku bieżącym.*

(dowód: akta kontroli str. 998-1003)

Odnosząc się do planów w zakresie wnioskowania o zwiększenie etatów w PUWS, bądź też o inne zmiany organizacyjne w Ośrodku, w kontekście przedłużających się prac rozwojowych i badań typu dla PUiW WS (co opisano w II obszarze niniejszego wystąpienia), a także prawdopodobnego zwiększonego zapotrzebowania na PUiW w związku z działaniami wojennymi na Ukrainie, Komendant wyjaśnił, że liczba pracowników PUWS jest wystarczająca dla realizacji wyznaczonych zadań, a wszelkie opóźnienia zostaną nadrobione. *Analizując przyczyny powstałych opóźnień w stosunku do założeń w harmonogramach, nie wynikają one z braku etatów w PUWS lecz w zasadniczej mierze z przyczyn niezależnych od WOBWSM. Tworzenie harmonogramów pracy rozwojowej wymaga dokładnego szacowania czasu potrzebnego dla wykonania każdego z jej etapów. W przypadku ograniczeń związanych z lockdownem (ograniczenie możliwości spotkań), oraz specyfiką służby żołnierzy WS (udział w misjach zagranicznych) niemożliwe okazało się przeprowadzenie ankietowania badań użytkowych w sposób i na zasadach przyjętych we współpracy z wojskami operacyjnymi. Wypracowany został sposób uzupełnienia brakujących informacji po badaniach użytkowych wynikający z niekompletności ankiet (...). Opracowane na początku 2022 roku aneksy harmonogramów badań typu zakładały dostarczenie wzorów do produkcji seryjnej w marcu 2022 r. Wybuch wojny na Ukrainie oraz obostrzenia sanitarne w Chinach spowodowały wydłużenie kompletowania zamówień i dostaw materiałów i dodatków odzieżowych (przed 24.02.2022 r. terminy dostaw wynosiły od 1 do 2 tygodni, obecnie jest to ponad 3 miesiące). Załamanie łańcuchów dostaw z Chin oraz gwałtowny wzrost zapotrzebowania na praktycznie każdy rodzaj materiału i dodatku odzieżowego nie pozwala na właściwe szacowanie cen i terminów. Zwiększenie ilości zatrudnionych w PUWS pracowników nie zmieni tej sytuacji. Planowane zwiększenie potrzeb zakupowych Wojska również nie przekłada się na ilość zatrudnionych specjalistów w PUWS. Na podstawie jednej dokumentacji Zamawiający może dokonać zakupu dowolnych ilości PUiW. Mimo opóźnień prowadzonych prac rozwojowych na potrzeby Wojsk Specjalnych dokonywane są zakupy realizowane na podstawie Wymagań Techniczno-Użytkowych. Planowane jest również wsparcie w obszarze projektowania nowych PUiW przez pracowników powstającej Pracowni Wzorcowni. Pracownicy ci zostali już oddelegowani do PUWS.(...).*

(dowód: akta kontroli str. 1048-1053)

Stwierdzone  
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

W badanym okresie Ośrodek posiadał zasoby do tworzenia - zgodnie z potrzebami Gestora - wymagań materiałowo-eksploatacyjnych dla pozyskiwanych z rynku PUiW

WS. Utworzonej w tym celu Pracowni przypisano konkretne cele, zadania określono w planach, a realizację tych zadań powierzono pracownikom posiadającym wymagane kwalifikacje i doświadczenie. Pomimo działań podejmowanych przez Komendanta, od początku powstania PUWS utrzymywał się natomiast wakat na stanowisku kierownika, spowodowany brakiem kandydatów spełniających odpowiednie wymagania. Stanowisko to obsadzone zostało – na podstawie decyzji Szefa IWsp SZ - dopiero w trakcie niniejszej kontroli.

OBSZAR

## 2. Określanie wymagań eksploatacyjno-technicznych i materiałowych dla produktów gotowych.

Opis stanu faktycznego

W okresie objętym kontrolą w Ośrodku określane były wymagania eksploatacyjno-techniczne i materiałowe dla PUiW WS w ramach tzw. badań typu oraz realizacji prac rozwojowych.

### 2.1. Badania typu.

W dniach 14-15 września 2017 r. w WOBWSM odbyło się spotkanie robocze z przedstawicielami Inspektoratu Wojsk Specjalnych Dowództwa Generalnego Rodzajów Sił Zbrojnych (IWS DG RSZ), IWsp SZ oraz jednostek WS, w trakcie którego postanowiono, że Ośrodek opracuje dla WS Wojskową Dokumentację Techniczno-Technologiczną (WDTT) oraz wzory nw. PUiW do produkcji seryjnej w trybie badań typu (tj. poprzez wprowadzenie zmian do istniejącej dokumentacji i wzorów dostarczonych przez IWsp SZ):

- kombinezon z tkaniny trudnotopliwej z kapturem - w oparciu o WDTT do produkcji seryjnej kombinezonu czołgisty i WDTT kombinezonu pilota,
- kurtka zimowa - w oparciu o WDTT ubrania ocieplającego do wykonania partii próbnej,
- śpiwór zimowy i letni - w oparciu o WDTT śpiwora,
- czapka polowa ćwiczebna - w oparciu o WDTT ubrania technika lotniczego (czapka).

Prace miały być finansowane przez Szefostwo Służby Mundurowej IWsp SZ – 31. Wojskowy Oddział Gospodarczy Zgierz (31.WOG).

W dniu 14 listopada 2017 r. IWsp SZ przekazał do Ośrodka wnioski na przeprowadzenie badań typu oraz Wstępne Wymagania Techniczno-Użytkowe (tj. propozycje zmian konstrukcyjnych) dla wskazanych wyżej PUiW.

(dowód: akta kontroli str. 198-224)

Prace realizowane były w Ośrodku przez zespół badawczy powołany przez Komendanta, tj. dwóch pracowników PUWS<sup>24</sup>, według procedury określonej w decyzji Nr 314/MON. I tak:

- 1) Poszczególne etapy pracy ujęte zostały w harmonogramach określających terminy, sposób realizacji badań, ilość PUiW do badań użytkowych i laboratoryjnych oraz szczegółową kalkulację szacunkowych kosztów realizacji badań. Pierwszy harmonogram opracowany został 25 stycznia 2018 r. i obejmował następujące PUiW:
  - kombinezon z tkaniny trudnotopliwej z kapturem wersja A (jednoczęściowy) – 52 kpl;
  - kombinezon z tkaniny trudnotopliwej z kapturem wersja B (dwuczęściowy) – 52 kpl;
  - śpiwór zimowy – 102 szt.;
  - śpiwór letni – 102 szt.;

<sup>24</sup> Przed 1 kwietnia 2019 r. – pracownicy Pracowni Umundurowania.



- czapka polowa ćwiczebna – 52 szt.;
- kurtka zimowa WS – 52 szt.

Termin zakończenia prac (zatwierdzenie kart zmian do WDTT, Warunków Technicznych - WT i wzorów PUiW do produkcji seryjnej) ustalono na 26 kwietnia 2019 r., a szacunkowy koszt prac na 555,8 tys. zł brutto.

W wyniku zmian wprowadzonych aneksami Nr 1 i 2<sup>25</sup>, powyższy termin został przesunięty na dzień 22 czerwca 2020 r.

(dowód: akta kontroli str. 198-208, 223-239, 310-316)

Zgodnie z wyjaśnieniami Komendanta, w przypadku badań typu oraz modernizacji istniejących PUiW podstawą szacowania kosztów są ceny z ostatnich postępowań zakupowych organizowanych przez MON oraz ceny podobnych wyrobów z ofert w rynku cywilnym (np. sklepów internetowych). Pozyskane informacje poddawane są analizie i weryfikacji przez osoby odpowiedzialne (sporządzające harmonogram) pod kątem kosztów wynikających z oczekiwanych innowacji, konieczności przeprowadzania badań w laboratoriach zewnętrznych oraz skali zamówienia (ilości PUiW w partiach badań użytkowych). W przypadku aneksowania harmonogramów dla prac, w których złożone były oferty lub podpisane umowy, podstawą szacowanych cen są ceny z ofert.

(dowód: akta kontroli str. 993-997)

- 2) Projekty WDTT opracowane zostały przez Ośrodek 28 września 2018 r., a 3 października 2018 r. Komendant skierował do 31.WOG wnioski o zakup partii PUiW (do badań użytkowych oraz do zabezpieczenia działalności informacyjno-promocyjnej, badań laboratoryjnych i badań porównawczych) oraz materiałów do przeprowadzenia badań laboratoryjnych.

(dowód: akta kontroli str. 198-208, 232-309)

Wyjaśniając, czy w Ośrodku analizowano, czy normy określone w opracowywanych wymaganiach mogą być spełnione przez różne produkty występujące na rynku, Komendant wskazał, że każdy z wytworzonych dokumentów w czasie prowadzonych prac ma charakter „normatywny” definiujący w maksymalnie czytelny sposób wymagania dotyczące m.in.: jakości (spełnienie oczekiwań użytkowników), sposobów mierzenia tej jakości (wymagania użytkowe, metody badawcze potwierdzające jakość według: norm polskich i zagranicznych, tabel wymiarowych, zestawień elementów składowych, wzorców kolorystycznych itd.), norm technologicznych gwarantujących powtarzalność, pozwalających mierzyć pracochłonność, a także norm czasu i ceny (określanych przez umowy i harmonogramy). Jak wyjaśnił Komendant, w organizowanych postępowaniach zakupowych mogą brać udział zarówno producenci tworzący przedmiot oferty na podstawie specyfikacji załączonej do postępowania, jak i dostawcy bądź importerzy oferujący gotowy wyrób, który również musi spełniać te wymagania.

(dowód: akta kontroli str. 993-997)

- 3) W wyniku wszczętego przez Komendanta 31.WOG postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na dostawę partii PUiW, w dniu 19 marca 2019 r. komisja złożona z przedstawicieli IWsp SZ, DKWS, JW i WOBWSM dokonała wyboru wykonawcy śpiwora letniego i zimowego, którego oferta spełniała wymogi projektów WDTT<sup>26</sup>. Na pozostałe PUiW nie została złożona żadna oferta (kombinezony, czapka) lub oferta była niezgodna z projektem WDTT (kurtka zimowa). Powyższe zostało udokumentowane przez kierownika zespołu badawczego stosowną notatką służbową, która uzyskała akceptację DKWS. Szefostwo Służby Mundurowej IWsp SZ podjęło decyzję o realizacji procedury

<sup>25</sup> Aneksy zaakceptowane przez Szefa Szefostwa Służby Mundurowej IWsp SZ odpowiednio w dniach 6 lipca 2018 r. i 7 stycznia 2019 r.

<sup>26</sup> Druga złożona oferta była niezgodna z założeniami projektów WDTT.

powtóronego wyłonienia wykonawcy pozostałych PUiW w oparciu o WDTT do wykonania wzoru i partii testowych (po ewentualnych zmianach).

(dowód: akta kontroli str. 198-208, 317-329)

4) Po zawarciu w dniu 4 kwietnia 2019 r. przez 31.WOG umowy na sprzedaż partii oraz wzorów śpiwora zimowego i letniego<sup>27</sup>, Komendant Ośrodka:

- zaktualizował harmonogram<sup>28</sup> realizacji zadania – badania typu PUiW dla WS na śpiwory zimowe i śpiwory letnie (termin zakończenia prac pozostał bez zmian – 22 czerwca 2020 r.; szacunkowy koszt realizacji zadania określono na 119,6 tys. zł brutto);
- opracował harmonogram<sup>29</sup> realizacji zadania – badania typu PUiW dla WS na: kombinezon wersja A, kombinezon wersja B, kurtkę zimową i czapkę polową ćwiczebną (termin zakończenia zadania określono na 29 maja 2020 r., a szacunkowy koszt na 280,2 tys. zł brutto);
- po wprowadzeniu zmian do projektów WDTT na cztery ww. PUiW (omówionych na spotkaniu roboczym z przedstawicielami DKWS i WS), skierował do 31.WOG wnioski o zakup partii tych PUiW do badań użytkowych oraz materiałów do przeprowadzenia badań laboratoryjnych.

(dowód: akta kontroli str. 198-208, 330-366, 373-434)

5) Zgodnie z notatką służbową kierownika zespołu badawczego, zebrana w dniu 27 września 2019 r. komisja<sup>30</sup> dokonała wyboru ofert<sup>31</sup> w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, rekomendując kupno wszystkich czterech PUiW (po 52 szt.) od jednego oferenta, a dodatkowo zakup 52 szt. kurtek zimowych od innego oferenta (wynikało to z chęci porównania różnych układów ocieplających, przy istniejących możliwościach finansowych).

(dowód: akta kontroli str. 198-208, 367-372)

6) W dniu 22 października 2019 r. 31.WOG zawarł z dwoma wykonawcami umowy na dostawę partii PUiW do badań użytkowych wraz z materiałami zasadniczymi (I etap), a także wzorów tych PUiW do produkcji seryjnej (II etap).

(dowód: akta kontroli str. 198-208, 435-462)

7) W terminach wynikających z zawartych umów wszyscy wykonawcy dostarczyli partię PUiW do Ośrodka (I etap umów), a ich odbiór został potwierdzony (bez uwag) przez zespół badawczy w dniach 8 maja 2019 r. (śpiwory zimowe i letnie) i 11 grudnia 2019 r. (kombinezony, kurtki zimowe, czapki polowe).

(dowód: akta kontroli str. 198-208, 469-473)

8) Badania partii prototypowych wzorów powyższych PUiW objęły:

- badania użytkowe (testowanie w warunkach rzeczywistych celem sprawdzenia przydatności w realizacji zadań służbowych), które realizowane były – za pośrednictwem ankiet - w DKWS i jednostkach wojskowych wskazanych przez Gestora w okresach odpowiednio: 11 czerwca 2019 r. – 20 marca 2020 r. (śpiwory) oraz 17 grudnia 2019 r. – 9 marca 2020 r. (pozostałe). W trakcie tych badań Ośrodek przeprowadził czynności nadzorcze w poszczególnych jednostkach wojskowych, m.in. celem uzyskania wstępnej oceny zastosowanych rozwiązań materiałowo-konstrukcyjnych, wypracowania propozycji zmian materiałowo-

<sup>27</sup> Umowa przewidywała dwa etapy jej wykonania: dostawa partii PUiW (102 szt. śpiworów zimowych i 102 szt. śpiworów letnich) do badań użytkowych wraz z materiałami zasadniczymi (I etap), a także wzorów tych PUiW (po 6 szt. każdego rodzaju śpiwora) do produkcji seryjnej (II etap).

<sup>28</sup> Aneks Nr 3 zaakceptowany przez Szefa Szefostwa Służby Mundurowej IWsp SZ w dniu 10 maja 2019 r.

<sup>29</sup> Harmonogram zaakceptowany został przez Szefa Szefostwa Służby Mundurowej IWsp SZ w dniu 16 maja 2019 r.

<sup>30</sup> Złożona z przedstawicieli IWsp SZ, DKWS, JW i WOBWSM.

<sup>31</sup> Wszystkie oferty złożone na poszczególne PUiW spełniały wymogi projektów WDTT. Kryteriami oceny ofert była cena (40%) i jakość (60%).

konstrukcyjnych oraz uwzględnienia ich podczas opracowywania WDTT i wzorów do produkcji seryjnej.

Pomimo trudności w pozyskaniu wypełnionych ankiet (o czym Komendant informował DKWS pismem z 1 czerwca 2020 r.), ostatecznie zebrane w ankietach uwagi i wnioski podsumowano i przedstawiono w ankietach zbiorczych;

- badania laboratoryjne próbek materiałów do produkcji omawianych PUiW, prowadzone w Laboratorium Badań Wyrobów Włókienniczych i Skórzanych WOBWSM. W każdym przypadku wyniki badań wskazywały na zgodność materiałów z wymaganiami określonymi w projektach WDTT.

(dowód: akta kontroli str. 198-208, 463-468, 474-573)

- 9) Zespół badawczy opracował sprawozdania z badań typu (odrębnie dla śpiworów i pozostałych PUiW) zgodnie ze wzorem określonym w załączniku do decyzji Nr 314/MON. Po uwzględnieniu uwag Szefa Szefostwa SM IWsp SZ i akceptacji Komendanta, w dniu 9 grudnia 2020 r. (tj. ok. 7 miesięcy po upływie terminów wskazanych w harmonogramach realizacji badań typu)<sup>32</sup> wnioski ze sprawozdań zostały zaakceptowane przez DKWS. We wnioskach tych zespół badawczy wskazał m.in., że celowym jest wykonanie pojedynczych egzemplarzy każdego z PUiW, z uwzględnieniem proponowanych zmian konstrukcyjno-modelowych, oraz przedstawienie ich do oceny przez jednostki wchodzące w skład Komponentu WS. Opinie te miały stanowić podstawę do opracowania WDTT i wzorów do produkcji seryjnej.

Zgodnie z wyjaśnieniami Komendanta, powyższy wniosek wynikał z potrzeby uszczegółowienia i potwierdzenia konkretnych rozwiązań konstrukcyjnych, na które nie uzyskano pełnej odpowiedzi w procesie ankietowania po badaniach użytkowych. Wniosek ten nie został zrealizowany z uwagi na panującą pandemię (jego wykonanie wiązało się z koniecznością odbycia serii spotkań we wszystkich JW WS). Jednolite stanowisko dotyczące rozwiązań konstrukcyjno-materiałowych wypracowane zostało w okresie późniejszym.

Podczas posiedzenia Zespołu ds. koordynacji prac rozwojowych i wdrażania PUiW WS (z udziałem przedstawicieli DKWS, WOBWSM i JW), które miało miejsce 19 maja 2021 r., Komendant zgłosił konieczność aktualizacji harmonogramów, z uwagi na zakłócenia ich realizacji przez pandemię oraz opóźnienia w przesyłaniu przez jednostki ankiet po testowaniu PUiW WS. Ostatecznie harmonogramy zaktualizowane zostały po upływie ponad ośmiu miesięcy (o czym mowa w dalszej części wystąpienia). Komendant wyjaśnił, że zebranie danych koniecznych do opracowania harmonogramów wymagało pozyskania informacji od wykonawców, w jakim stopniu epidemia Covid-19 zakłóciła łańcuch dostaw materiałów i dodatków. Konieczne było również określenie ostatecznych wymagań dotyczących konstrukcji PUiW, które nastąpiły w końcu września 2021 r. Przełom lat 2021/2022 był natomiast okresem szczytu epidemicznego w Polsce, dlatego aneksy harmonogramów opracowano na początku lutego 2022 r.

(dowód: akta kontroli str. 198-208, 478-588, 993-997)

- 10) W dniu 13 października 2021 r. Komendant skierował do 31.WOG wnioski o uruchomienie II etapu trzech umów z wykonawcami zawartych w dniach 4 kwietnia i 22 października 2019 r., dotyczącego zakupu wzorów do produkcji seryjnej (po 6 szt.) oraz materiałów zasadniczych do badań laboratoryjnych. We wnioskach wyszczególniono konieczne do wprowadzenia zmiany konstrukcyjne,

<sup>32</sup> Zgodnie z harmonogramem realizacji badań typu dot. kombinezonów, kurki zimowej i czapki polowej, akceptacja sprawozdania przez Gestora miała nastąpić 24 kwietnia 2020 r., natomiast według Aneksu Nr 3 do harmonogramu dot. śpiworów – w dniu 14 maja 2020 r.

wskazane - zgodnie z wnioskami z badań użytkowych i laboratoryjnych – w trakcie spotkania roboczego z przedstawicielami DKWS i JW, które odbyło się w dniach 15-16 września 2021 r.

Zmiany te omówione zostały z wykonawcami na spotkaniach w dniach 16 listopada 2021 r. (kombinezony, kurtki zimowe, czapki polowe) i 18 stycznia 2022 r. (śpiwory).

(dowód: akta kontroli str. 198-208, 589-620)

11) W dniu 2 lutego 2022 r. Komendant przesłał do akceptacji DKWS zaktualizowane harmonogramy realizacji zadania – badania typu PUiW dla WS na:

- śpiwory zimowe i śpiwory letnie – zgodnie z Aneksiem Nr 4 harmonogramu, termin zakończenia prac (opracowanie i zatwierdzenie WDTT, kart katalogowych i kart wzorów PUiW do produkcji seryjnej) ustalony został na 31 marca 2022 r.; szacunkowy koszt realizacji zadania określono na 8,5 tys. zł brutto);
- kombinezony, kurtki zimowe, czapki polowe - zgodnie z Aneksiem Nr 1 harmonogramu, termin zakończenia prac w odniesieniu do kurtek zimowych ustalono na 31 marca 2022 r. (terminu tego nie określono dla kombinezonów i czapek), a szacunkowy koszt realizacji zadania na 33,8 tys. zł brutto.

Zgodnie z wyjaśnieniami Komendanta, w momencie opracowywania aneksu niemożliwe było dokładne określenie terminu zakończenia badań typu dla wszystkich pięciu PUiW. Ustalono z DKWS „kolejkowość”, w której priorytetem były kurtki zimowe i dla nich wskazany został termin zakończenia pracy.

Po zaakceptowaniu obu aneksów przez DKWS oraz w związku z zawarciem przez 31.WOG aneksów do trzech umów z wykonawcami, Komendant ponownie skierował do tej jednostki wnioski o uruchomienie II etapu tych umów, dotyczącego zakupu wzorów do produkcji seryjnej (po 6 szt.) oraz materiałów zasadniczych do badań laboratoryjnych.

(dowód: akta kontroli str. 198-208, 621-643, 993-997)

Przyczyny opóźnień w realizacji badań typu, skutkujących koniecznością dokonywania wielokrotnych aktualizacji harmonogramów, Komendant wyjaśnił głównie sytuacją epidemiczną oraz obecną sytuacją w Ukrainie. Wskazał, iż badania pozostają w końcowym etapie - w dniu 19 kwietnia 2022 r. 31.WOG podpisał aneksy umów na dostarczenie wzorów do produkcji seryjnej śpiworów letnich i zimowych WS, a 20 kwietnia 2022 r. podpisano aneks na dostawę wzorów do produkcji seryjnej kurtek zimowych WS, kombinezonów w wersjach A i B oraz czapek polowych.

(dowód: akta kontroli str. 993-997)

## **2.2. Prace rozwojowe.**

W badanym okresie w WOBWSM realizowane były prace rozwojowe na rzecz WS dla pięciu nw. PUiW:

- rękawic zimowych pięciopalcowych,
- kapelusza,
- kombinezonu ćwiczebnego letniego (w nowym nadruku maskującym),
- worka przeprowowego na plecak,
- ubrania ochronnego letniego.

Podstawą tych prac były wnioski<sup>33</sup> DKWS przekazywane przez Szefa IWsp SZ wraz z dokumentacją w postaci Wstępnych Założeń Taktyczno-Technicznych (WZTT) oraz szacunkowym kosztem realizacji pracy, a celem – opracowanie WDTT

<sup>33</sup> Wniosek z 17 marca 2020 r. dot. rękawic zimowych oraz kapelusza, wniosek z 25 marca 2021 r. dot. worka przeprowowego, wniosek z 22 kwietnia 2021 r. dot. ubrania ochronnego letniego, wniosek z 27 lipca 2020 r. dot. kombinezonu ćwiczebnego letniego.

i wzorów PUiW WS do partii próbnej oraz wzorów PUiW WS do produkcji seryjnej. Zakres prac obejmował określenie podstawowych wymagań dotyczących właściwości użytkowych oraz rozwiązań materiałowych o konstrukcyjno-modelowych, stanowiących podstawę do opracowania powyższej dokumentacji i wzorów.

W przypadku kombinezonu ćwiczebnego letniego wniosek DKWS nie dotyczył opracowania nowego wzoru (jak dla czterech pozostałych PUiW), a modernizacji PUiW (tj. kombinezonu ćwiczebnego letniego WS w kamuflażu) z uwagi na zaistniałą konieczność pozyskania nowego sparametryzowanego i powtarzalnego kamuflażu dla WS umożliwiającego wykonanie kombinezonu ćwiczebnego z tkaniny trudnotopliwej i trudnopalnej). Początkowo prace Ośrodka realizowane były jako badania typu, a następnie zmienione zostały na prace rozwojowe. Komendant wyjaśnił, że decyzje co do formy prowadzenia prac podejmowane były przez DKWS i IWsp SZ.

(dowód: akta kontroli str. 645-655, 784-788, 823-828, 869-882, 1048-1053)

Podobnie jak w przypadku badań typu, prace rozwojowe realizowane były przez zespół badawczy obejmujący dwóch pracowników PUWS, według procedury określonej w decyzji Nr 314/MON, tj.:

1) W każdym przypadku w Ośrodku opracowany został harmonogram realizacji zadania wraz kalkulacją szacunkowych kosztów (sporządzoną – zgodnie z wyjaśnieniami Komendanta – w oparciu o ceny podobnych wyrobów z ofert w rynku cywilnym), a także Założenia Taktyczno-Techniczne<sup>34</sup> (ZTT). Dokumenty te przedstawiano do akceptacji DKWS.

(dowód: akta kontroli str. 645-647, 656-687, 784, 789-811, 823, 829-857, 869-871, 883-916, 993-997)

2) Po uzyskaniu akceptacji DKWS, Komendant kierował do Dowódcy JW 4724 (wyznaczonej jako właściwej do dokonywania zakupów związanych z pracami rozwojowymi nad PUiW WS) wniosek o zakup partii prototypowych PUiW do badań użytkowych oraz do zabezpieczenia działalności informacyjno-promocyjnej, badań laboratoryjnych i badań porównawczych, a także materiałów zasadniczych do badań laboratoryjnych.

Po przeprowadzeniu przez JW 4724 postępowań zakupowych, Komendant został poinformowany o braku możliwości realizacji zadań z uwagi na brak ofert od potencjalnych wykonawców (rękawice zimowe, kapelusz, ubranie ochronne letnie), brak ofert spełniających wymogi ZTT (worek przeprowowy) oraz zbyt wysoką cenę ofertową (kombinezon ćwiczebnny letni).

(dowód: akta kontroli str. 645-647, 688-701, 784, 812-815, 823, 858-861, 869-871, 890-918)

3) Zespół badawczy opracował sprawozdania z realizacji prac rozwojowych, które podlegały akceptacji Komendanta. W sprawozdaniach wskazywano: skład zespołu badawczego, podstawę realizacji pracy, jej cel, zakres i etapy, podsumowanie (tj. informację o niezakończeniu pracy z podaniem przyczyny), wnioski (z rekomendacją kontynuowania pracy oraz przeprowadzenia badania rynku w aspekcie możliwości zaspokojenia zidentyfikowanych potrzeb i możliwości realizacji zamówienia) oraz załączniki w postaci zgromadzonej

<sup>34</sup> W przypadku kombinezonu ćwiczebnego letniego pierwotnie - w ramach badań typu - wykonano projekt WDTT (na podstawie WTU kombinezonu ćwiczebnego letniego WS w kamuflażu). Opracowanie ZTT nastąpiło pół roku później – po sporządzeniu sprawozdania z realizacji prac (zakończonych z uwagi na zbyt wysoką cenę ofertową), podjęciu przez DKWS decyzji o kontynuowaniu prac oraz po sporządzeniu aneksu aktualizującego harmonogram.

dokumentacji. Zawarte w sprawozdaniach wnioski były każdorazowo zatwierdzone<sup>35</sup> przez Gestora.

(dowód: akta kontroli str. 645-647, 702-715, 784, 816-823, 862-871, 919-926)

4) Dla każdego z pięciu PUiW prace rozwojowe były kontynuowane, przy czym:

- w przypadku rękawic zimowych i kapelusza opisane wyżej działania prowadzone były jeszcze dwukrotnie, tj. po wprowadzeniu przez Komendanta zmian do harmonogramów (aneksy nr 1 i 2) i ich akceptacji przez DKWS, Dowódca JW 4724 wszczął (na wnioski Komendanta) postępowania zakupowe, które kończyły się niepowodzeniem (z uwagi na brak ofert od potencjalnych wykonawców lub niezgodność złożonej oferty z ZTT). Z realizacji prac sporządzone zostały sprawozdania.

Komendant wyjaśnił, że w odniesieniu do powyższych PUiW, jak również do worka przeprowowego i ubrania ochronnego letniego, na początku czerwca 2022 r. planowane jest opracowanie kolejnych harmonogramów i przedstawienie ich do akceptacji przez DKWS.

(dowód: akta kontroli str. 645-647, 716-783, 1048-1053)

- w przypadku kombinezonu ćwiczebnego letniego, po dwukrotnym wprowadzeniu przez Komendanta zmian do harmonogramu (aneksy nr 1 i 2) i ich akceptacji przez DKWS, wszczęte zostało przez Dowódcę JW 4724 (na wnioski Komendanta) postępowanie zakupowe, w wyniku którego w dniu 2 listopada 2021 r. podpisano umowę z wykonawcą partii prototypowej. Jak wyjaśnił Komendant, obecnie trwają badania użytkowe, które po aneksowaniu harmonogramu będą przedłużone do listopada 2022 r. w celu przeprowadzenia badań skuteczności maskowania w scenarii jesiennej.

(dowód: akta kontroli str. 869-871, 927-985, 1048-1053)

Komendant wyjaśnił również, że obecnie podstawowym problemem powodującym trudność w opracowywaniu harmonogramów oraz mogącym wpłynąć na opóźnienia jest sytuacja międzynarodowa związana z wojną na Ukrainie. Wydłużenie łańcuchów dostaw i niepewność cenowa sprawia, że szacowanie cen i terminów obarczone jest większym błędem.

(dowód: akta kontroli str. 1048-1053)

W Załączniku Nr 1 do rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 31 października 2014 r. w sprawie umundurowania i wyekwipowania żołnierzy zawodowych i żołnierzy pełniących służbę kandydacką<sup>36</sup>, w odniesieniu do wojsk specjalnych (Zestaw Nr 27) wskazano normy umundurowania i wyekwipowania dla 65 przedmiotów.

Dowódca Komponentu Wojsk Specjalnych wyjaśnił, że spośród tych pozycji:

- dla 42 przedmiotów określone zostały wymagania techniczno-użytkowe (WTU);
- dla 10 przedmiotów<sup>37</sup> realizowane są obecnie przez Ośrodek prace rozwojowe/badania typu, które zakończone zostaną opracowaniem WDTT;
- dla czterech przedmiotów (ubranie letnie wielofunkcyjne specjalne VIP, kurtka taktyczna VIP, obuwiu wielofunkcyjne specjalne VIP i ubranie wielofunkcyjne specjalne VIP) opracowanie WTU nie jest wymagane, ponieważ przedmiotów tych „nie wydaje się żołnierzom w naturze i nalicza się równoważnik pieniężny (Zestaw nr 27, Uwagi: pkt. 3);

<sup>35</sup> Zatwierdzenie sprawozdań nastąpiło w dniach 29 grudnia 2020 r. ((rękawice zimowe, kapelusz i kombinezon ćwiczebny letni) i 15 lutego 2022 r. (worek przeprowowy i ubranie ochronne letnie).

<sup>36</sup> Dz. U. z 2021 r. poz. 1085.

<sup>37</sup> Kombinezon z tkaniny trudnotopliwej z kapturem, kurtka zimowa WS, śpiwór letni WS, śpiwór zimowy WS, czapka połowa ćwiczebna, worek przeprowowy na plecak, rękawice zimowe pięciopalcowe WS, kapelusz WS, ubranie ochronne letnie WS i kombinezon bojowy WS.

- dla czterech przedmiotów, które są należne również żołnierzom z pozostałych rodzajów wojsk (mundur polowy, mundur polowy letni, pas do munduru polowego i oznaki do każdego przedmiotu według przepisów ubiorczych), dokumentację opracował IWsp SZ;
- dla pięciu przedmiotów (buty specjalne na miękkiej podeszwie, buty specjalne trudnopalne, kominiarka WS, ubranie sportowe letnie i ubranie sportowe zimowe) nie zostały dotychczas opracowane WTU, jednakże w kolejnych latach prace rozwojowe będą realizowane przez WOBWSM.

(dowód: akta kontroli str. 998-1003)

Stwierdzone  
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

W okresie objętym kontrolą wymagania eksploatacyjno-techniczne i materiałowe dla PUiW WS tworzone były w Ośrodku zgodnie z procedurami określonymi w decyzji Nr 314/MON. Powołany przez Komendanta zespół badawczy złożony z pracowników PUWS wykonywał na zlecenie Gestora prace rozwojowe oraz badania typu łącznie dla 10 przedmiotów umundurowania i wyekwipowania. Do czasu zakończenia niniejszej kontroli NIK żadna z realizowanych prac nie została jednak ukończona. Wynikało to głównie z panującej pandemii, aktualnej sytuacji w Ukrainie oraz braku ofert od potencjalnych wykonawców partii PUiW w postępowaniach zakupowych.

## IV. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

## V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia  
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Łodzi. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Łódź, dnia 26 maja 2022 r.

Kontroler  
Izabella Śpiewak  
gł. specjalista kontroli państwowej

  
.....  
podpis

Najwyższa Izba Kontroli  
Delegatura w Łodzi  
p.o. Dyrektora  
Piotr Walczak

  
.....  
podpis

